

Sygn. akt XU 569/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2018 r.

**Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Protokolant: Ewa Trawińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2018 r. we W.

sprawy z odwołania K. M.

oraz Gminnego Zakładu (...) spółka z o.o. z siedzibą

w T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 17 sierpnia 2016 r. znak: (...)

w sprawie K. M.

oraz Gminnego Zakładu (...) spółka z o.o. z siedzibą

w T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 17 sierpnia 2016 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy K. M. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 19.02.2016 roku do 26.02.2016 roku, a także stwierdza, iż strona odwołująca się Gminny Zakład (...) spółka z o.o. z siedzibą w T. zasadnie wypłacił wnioskodawcy K. M. zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego za powyższy okres w kwocie 506,88 zł.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony K. M. wniósł **odwołanie od decyzji** organu rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W., z dnia 17 sierpnia 2018 r. znak (...) - (...):

1. odmawiającej mu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 19 lutego 2016 r. do 26 lutego 2016 r.,
2. stwierdzającej, że Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. bezpodstawnie wypłacił ubezpieczonemu zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 19 lutego 2016 r. do 26 lutego 2016 r. w kwocie 506,88 zł

i domagał się jej zmiany poprzez uznanie, że sporne świadczenie zostało wypłacone w związku z wypadkiem przy pracy.

Uzasadniając odwołanie, ubezpieczony podniósł, że przyczyną zewnętrzną wypadku przy pracy może być wykonywanie codziennych obowiązków pracowniczych, jeżeli przyczyniły się w znacznym stopniu do pogorszenia samoistnej choroby. Pozostające w związku z wykonywaniem pracy zdarzenie zewnętrzne, które było sprawczym czynnikiem nagłego i gwałtownego pogorszenia samoistnych schorzeń pracownika, wyczerpuje przesłanki prawne uznania go za wypadek przy pracy (k. 3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Uzasadniając swoje stanowisko, organ rentowy zarzucił, że ubezpieczony jest zatrudniony w Gminnym Zakładzie (...) Sp. z o.o. i w okresie od 19.02.2016 r. do 26.02.2016 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim. Zakład pracy w związku ze stwierdzonym wypadkiem przy pracy w dniu 18 lutego 2016 r. dokonał wypłaty ubezpieczonemu zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za w/w okres w kwocie 506,88 zł.

Organ wskazał, że prawomocną decyzją z dnia 7 czerwca 2016 r. znak: O.- (...) odmówiono ubezpieczonemu uznania zdarzenia zaistniałego w dniu 18 lutego 2016 r. jako wypadku przy pracy oraz prawa do jednorazowego odszkodowania, gdyż zdarzenie jakiemu uległ nie spełnia wszystkich elementów definicji wypadku przy pracy ze względu na brak przyczyny zewnętrznej.

Z dokumentacji wypadkowej wynika, że czynności, które wykonywał ubezpieczony w dniu 18.02.2016 r. należały do rutynowych działań związanych z charakterem pracy i nie wykrczały obciążeniem fizycznym poza codzienne czynności zawodowe. Zatem w protokole nr (...) z 2 marca 2016 r. bezpodstawnie stwierdzono, że zdarzenie to spełnia przesłanki uznania za wypadek przy pracy z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej. W ocenie organu rentowego z przedłożonej dokumentacji wynika, że do zdarzenia doszło wskutek przyczyny wewnętrznej organizmu ubezpieczonego (k. 5-6).

Płatnik składek Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. wniósł **odwołanie od decyzji** organu rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W., z 17 sierpnia 2018 r. znak (...) - (...):

1. odmawiającej ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 19 lutego 2016 r. do 26 lutego 2016 r.,
2. stwierdzającej, że płatnik składek bezpodstawnie wypłacił ubezpieczonemu zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 19 lutego 2016 r. do 26 lutego 2016 r. w kwocie 506,88 zł

i domagał się jej zmiany poprzez uznanie, że sporne świadczenie zostało wypłacone w związku z wypadkiem przy pracy.

Uzasadniając odwołanie, płatnik składek podniósł, że przepisy nie wymagają aby przyczyna zewnętrzna była wyłączna przyczyna zdarzenia. Czasem może nastąpić splot przyczyn tkwiących w organizmie człowieka z przyczynami zewnętrznymi. Nawet czynności wykonywane przez w normalnych warunkach przez pracownika o zmniejszonej sprawności – czy to na skutek choroby, czy też postępujących z wiekiem zmian w organizmie – mogą być, zależne od całokształtu okoliczności, uznane za podjęte przy użyciu nadmiernego dla danego pracownika wysiłku.

Do obowiązków ubezpieczonego należał odbiór z posesji prywatnych nieczystości stałych w pojemnikach 110 litrów wspólnie ze współpracownikiem, który pracował w tym dniu i ich załadunek na samochód specjalny typu śmieciara. Około godz. 13:00 podczas czynności załadunku pojemnika z nieczystościami stałymi i worków ze śmieciami i popiołem o ciężarze około 30,00 kg na samochód typu śmieciara, ubezpieczony nagle poczuł gwałtowny ból w okolicach dolnej części kręgosłupa. Przyczyną zewnętrzną tego zdarzenia było dźwignięcie pojemnika o ciężarze około 30,00 kg, co spowodowało uraz kręgosłupa (k. 2 w aktach sprawy IV U 623/16).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Uzasadniając swoje stanowisko, organ rentowy zarzucił, że ubezpieczony jest zatrudniony w Gminnym Zakładzie (...) Sp. z o.o. i w okresie od 19.02.2016 r. do 26.02.2016 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim

Zakład pracy w związku ze stwierdzonym wypadkiem przy pracy w dniu 18 lutego 2016 r. dokonał wypłaty ubezpieczonemu zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za w/w okres w kwocie 506,88 zł.

Organ wskazał, że prawomocną decyzją z 7 czerwca 2016 r. znak: O.- (...) odmówiono ubezpieczonemu uznania zdarzenia zaistniałego w dniu 18 lutego 2016 r. jako wypadku przy pracy oraz prawa do jednorazowego odszkodowania, gdyż zdarzenie jakiemu uległ nie spełnia wszystkich elementów definicji wypadku przy pracy ze względu na brak przyczyny zewnętrznej.

Z dokumentacji wypadkowej wynika, że czynności, które wykonywał ubezpieczony w dniu 18 lutego 2016 r. należały do rutynowych działań związanych z charakterem pracy i nie wykrczały obciążeniem fizycznym poza codzienne czynności zawodowe.

Zatem w protokole nr (...) z 2 marca 2016 r. bezpodstawnie stwierdzono, że zdarzenie to spełnia przesłanki uznania za wypadek przy pracy z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej.

W ocenie organu rentowego z przedłożonej dokumentacji wynika, że do zdarzenia doszło wskutek przyczyny wewnętrznej organizmu ubezpieczonego (k. 3-4 w aktach sprawy IV U 623/16).

Postanowieniem z 19 września 2017 r. sprawa o sygn. akt IV U 623/16 została połączona ze sprawą o sygn. akt X U 569/16 celem ich wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt X U 569/16 (k. 32 w aktach sprawy IV U 623/16).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony, K. M. jest zatrudniony u płatnika składek - Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w T., na umowę o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku ładowacza. Do jego obowiązków na zajmowanym stanowisku należy odbiór z prywatnych posesji nieczystości stałych w pojemnikach 110 litrowych. Pracę wykonuje w trzyosobowym zespole: dwóch ładowaczy i jeden kierowca.

W dniu 18 lutego 2016 r. ubezpieczony rozpoczął pracę o godz. 6:00. Około godz. 13:00, podczas odbierania kubłów metalowych (bez kólek), dźwignął wraz z kolegą jeden z kubłów i wówczas coś strzyknęło mu w kregosłupie i poczuł lekki ból. Podnoszony kubel był ciężki z uwagi na znajdujący się w nim popiół i wodę. Pomimo tego zdarzenia, ubezpieczony nie przerwał pracy i wykonywał swoje obowiązki jeszcze przez 2 godz. do końca zmiany. Na drugi dzień rano z powodu odczuwanego bólu, nie poszedł do pracy lecz udał się do lekarza.

Na okoliczność zaistniałego zdarzenia został sporządzony protokół nr (...) z 2 marca 2016 r., w którym komisja powypadkowa stwierdziła, że zdarzenie z 18 lutego 2016 r. było wypadkiem przy pracy.

W związku z wypadkiem, ubezpieczony przebywał na zwolnieniu lekarskim od 19-26 lutego 2016 r. Za ten okres, płatnik składek wypłaci mu zasiłek chorobowy z funduszu wypadkowego w kwocie 506,88 zł brutto.

W kwietniu 2016 r. ubezpieczony zgłosił wniosek o ustalenie procentowego uszczerbku na zdrowiu w związku ze zdarzeniem z 18 lutego 2016 r.

Decyzją z 7 czerwca 2016 r., znak: (...), organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z 18 lutego 2016 r. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w protokole

powypadkowym bezpodstawnie stwierdzono, że zdarzenie spełnia przesłanki uznania za wypadek przy pracy z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej. Ubezpieczony nie odwołał się od decyzji.

Dowody:

- Okoliczności bezsporne, a nadto dokumenty w aktach ZUS oraz zeznania świadka i wyjaśnienia ubezpieczonego .

Ubezpieczony cierpi na dyskopatię kręgosłupa L5/S1. Na skutek zdarzenia z 18 lutego 2016 r., doznał przeciążenia kręgosłupa.

Zachodzi związek przyczynowy pomiędzy wykonywanymi przez ubezpieczonego czynnościami w pracy, w szczególności podnoszeniem ciężaru o wadze około 30kg, a wystąpieniem dolegliwości bólowych kręgosłupa. Wykonywane przez ubezpieczonego czynności zawodowe były przyczyną przeciążenia kręgosłupa i zasadniczym powodem wystąpienia zespołu bólowego kręgosłupa.

Dowody:

- Opinie biegłych sądowych – karta 47-48, 74.

Sąd Rejonowy zważył co następuje.

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego, gdyż nie uznał zdarzenia z 18 lutego 2016 r. za wypadek przy pracy.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 9 ust. 1 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorobach zawodowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1773 ze zm.; dalej zwaną ustawą), z tytułu wypadku przy pracy ubezpieczonemu przysługuje prawo do zasiłku chorobowego w wysokości 100% podstawy wymiaru, jeżeli niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową;

Natomiast w myśl art. 3 ust. 1 ustawy, za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą: (1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych; (2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia; (3) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Nie każde zdarzenie jest zatem wypadkiem przy pracy, gdyż koniecznymi elementami uznania zdarzenia za wypadek przy pracy jest nagłość zdarzenia, która została wywołana przyczyną zewnętrzną, powodującą uraz lub śmierć, pozostająca jednocześnie w związku z wykonywaną pracą i wszystkie te przesłanki muszą wystąpić łącznie.

Definicja wypadku przy pracy zawarta w art. 3 ust. 1 ustawy, nie wymaga aby owa przyczyna zewnętrzna, była wyłączną przyczyną zdarzenia, tak więc może ona stanowić współprzyczynę wypadku. Jednocześnie sprawczą przyczyną zewnętrzną wypadku przy pracy może być każdy czynnik zewnętrzny zdolny wywołać w istniejących warunkach szkodliwe skutki. W tym znaczeniu, przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, zwierzę, siły przyrody, lecz także czyn innego osobnika, a nawet praca i czynność samego poszkodowanego. Tak więc za przyczynę zewnętrzną należy uznać zarówno działanie maszyny uszkadzającej ciało, jak i uderzenie spadającego przedmiotu, podźwignięcie się pracownika, niezręczny ruch jego ręki powodujący uderzenie i jej uszkodzenie, jak wreszcie potknięcie się na gładkiej nawet powierzchni i złamanie nogi. Również nadmierny wysiłek fizyczny podczas pracy, powodujący w czasie pracy uszkodzenie organu wewnętrznego pracownika dotkniętego schorzeniem samoistnym może uzasadniać uznanie tego zdarzenia za wypadek przy pracy (por. wyr. SN z 10 lutego 1977 r., III PKN 194/76,

OSNC 1977/10/196; wyrok SN z 9 lipca 1991 r., II PRN 3/91, OSP 1992/11/263; wyrok SN z 5 lutego 1997 r., II UKN 85/96, OSNAP 1997/19/386; wyrok SN z 29 stycznia 1997 r., II UKN 70/90, OSNP 1997/18/357).

Do uznania zdarzenia za wypadek przy pracy konieczne jest ustalenie, że nastąpił on wskutek przyczyny zewnętrznej, choćby współdziałały równocześnie czynniki wewnętrzne, czyli samoistne schorzenia pracownika, np. choroba serca. A to dlatego, że zewnętrzna przyczyna wypadku przy pracy nie musi być wyłączną, aby je za takie zdarzenie uznać. Wystarczy, jeśli jest jego współprzyczyną. Zewnętrzną przyczyną zdarzenia (np. zawału serca), będącego wypadkiem przy pracy, może być też wykonywanie pracy w normalnych warunkach, jeśli ze względu na stan zdrowia pracownika powodowały one nadmierne obciążenie jego organizmu. Tak uznał SN w wyroku z 24 listopada 2010 r. (I UK 181/10 – publ. portal orzeczeń SN). Przyczyną zewnętrzną jest bowiem również nadmierny wysiłek pracownika, za który u człowieka dotkniętego schorzeniem samoistnym może być uważana praca wykonywana jako codzienne zadanie w normalnych warunkach. Nadmierność wysiłku pracownika należy oceniać z udziałem jego indywidualnych właściwości – aktualnego stanu zdrowia, sprawności. W szczególności przy wysiłku fizycznym przyjmuje się, że wykonywanie zwykłych, codziennych obowiązków w typowych dla danego stanowiska warunkach może – przy uwzględnieniu indywidualnych predyspozycji zdrowotnych pracownika – stanowić dla niego nadmierne obciążenie. I przez to stać się zewnętrzną przyczyną zdarzenia będącego wypadkiem przy pracy.

W świetle powyższego, wyłączona jest przede wszystkim możliwość uznania za wypadek w zatrudnieniu choroby lub pogorszenia istniejącego stanu chorobowego, nie pozostających w związku ze zdarzeniem zasłonym w zatrudnieniu, lecz będących objawem rozwoju samoistnego schorzenia, które w pewnym momencie, niezależnie od wykonywanych w zatrudnieniu czynności, doprowadziłoby do upośledzenia lub wręcz zahamowania funkcjonowania ustroju w sposób nawet nagły.

Do uznania za wypadek przy pracy niezbędne jest ustalenie, że nastąpił on wskutek przyczyny zewnętrznej, choćby współdziałały jednocześnie przyczyny wewnętrzne, czyli samoistne schorzenia pracownika.

Nie ulega wątpliwości, że zaistniały wypadek, jakiemu uległ ubezpieczony w dniu 18 lutego 2016 r., był zdarzeniem nagłym, w wyniku którego doznał on przeciążenia kręgosłupa.

Pozostałe okoliczności, które były istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy, wobec medycznej natury, wymagały wiadomości specjalnych i musiały znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych sądowych.

Z opinii biegłych sądowych wynika, że skutkiem wypadku było przeciążenie kręgosłupa, co wywołało nagle dolegliwości bólowe. W ocenie biegłych, istnieje związek przyczynowy pomiędzy wykonywanymi przez ubezpieczonego czynnościami w pracy, w szczególności podnoszeniem ciężaru o wadze około 30kg, a wystąpieniem dolegliwości bólowych kręgosłupa. W uzasadnieniu opinii biegli wskazali, że przed wypadkiem, ubezpieczony nie miał istotnych dolegliwości bólowych kręgosłupa. W dniu 18 lutego 2016 r. wykonując normalne czynności zawodowe, podnosił przedmiot ważący około 30kg. Wtedy wystąpił u niego silny ból kręgosłupa, który utrzymywał się kilka dni, powodując niezdolność do pracy od 19-26 lutego 2016 r., po czym powrócił on do pracy. Badanie RTG kręgosłupa z 22 lutego 2016 r. ujawnia zwężenie przestrzeni m-k L5/S1 ze zmianami zwyrodnieniowymi na tym poziomie. Zmiana taka jest w grupie rówieśniczej ubezpieczonego typowa i bardzo częsta. Zdarzenie z 18 lutego 2016 r. nie spowodowało zmiany stwierdzanej w badaniu RTG, gdyż istniała ona na długo przed wypadkiem. Jednakże, pomimo istnienia tej zmiany w badaniu RTG, przed 18 lutego 2016 r. ubezpieczony nie odczuwał istotnych dolegliwości bólowych kręgosłupa i jak wynika z dokumentacji, nie leczył się z tej przyczyny. Można zatem przyjąć, że zdarzenie z 18 lutego 2016 r. było bezpośrednią przyczyną wystąpienia dolegliwości bólowych akurat tego dnia. Z opisu badania przedmiotowego lekarza leczącego nie wynika by u ubezpieczonego stwierdzano objawy korzeniowe.

W opinii uzupełniającej biegli podkreślili, że czynności wykonywane przez ubezpieczonego w dniu wypadku mogły przyczynić się do wystąpienia dolegliwości bólowych akurat w tym czasie. Związek czasowy jest niewątpliwy, natomiast związek przyczynowy, przynajmniej częściowy, nie do pominięcia.

W ocenie Sądu, należy mieć również na uwadze to, że wprawdzie do wypadku doszło podczas wykonywania przez ubezpieczonego normalnych czynności, to jednak nie sposób stwierdzić tak naprawdę, o jakiej wadze był podnoszony przez niego ciężar. Z protokołu powypadkowego wynika wprawdzie, że pojemnik ważył około 30kg. Nikt jednak tego pojemnika nie zważył i równie dobrze mógł mieć mniej niż 30kg, albo więcej niż 30kg, co z kolei wskazywałoby na przekroczenie dopuszczalnych norm zespołowego przemieszczania przedmiotów. Niestety okoliczności te są już nie do zweryfikowania, z uwagi na to, że bezpośrednio po zdarzeniu, pojemnik został opróżniony bez jego zważenia wraz z zawartością. Należy zwrócić jednak uwagę na to, że waga samego pojemnika metalowego o poj. 110 litrów to około 14kg. Natomiast z protokołu powypadkowego wynika, że był on wypełniony popiołem i wodą, co potwierdzają również wyjaśnienia ubezpieczonego. Natomiast kierując się doświadczeniem życiowym można z dużym prawdopodobieństwem przypuszczać, że jego łączny ciężar mógł przekraczać 30kg. Pojemnik nie był wyposażony w kółka i musiał być przeniesiony przez ładowaczy ręcznie. Znaczny ciężar pojemnika mógł więc w sposób istotny wpłynąć na pogorszenie się stanu zdrowia ubezpieczonego, co w swojej opinii podkreślają biegli sadowi.

Okoliczności faktycznych sprawy nie zmienia także fakt, że ostateczną decyzją z 7 czerwca 2016 r. znak O.- (...), od której ubezpieczony nie złożył odwołania, organ rentowy odmówił mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z 18 lutego 2016 r. Wprawdzie sąd ubezpieczeń społecznych jest związany ostateczną decyzją, od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477⁹ k.p.c. ani nie podważyła jej skuteczności w inny, prawem przewidziany, sposób (por. wyrok SN z 28 stycznia 2008 r. I UK 173/07). Należy jednak wskazać, że moc wiążąca decyzji ZUS, co do istoty sprawy, dotyczy w zasadzie związania treścią jej sentencji a nie uzasadnienia.

Niezaskarżona przez ubezpieczonego decyzja ZUS dotyczyła jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z 18 lutego 2016 r. Natomiast przedmiotem niniejszej sprawy jest zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego. O ile więc tutaj Sąd jest związany ostateczną decyzją organu rentowego w zakresie odmowy przyznania ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania, o tyle nie jest nią związany w zakresie innego roszczenia – w tym przypadku zasiłku chorobowego, a już na pewno w zakresie uzasadnienia tejże decyzji, w okolicznościach, gdy w toku niniejszego postępowania pojawiły się nowe fakty – opinie biegłych sądowych, które w sposób istotny wpłynęły na ocenę prawną zaistniałego zdarzenia.

Biorąc pod uwagę, dokonane powyżej ustalenia i przeprowadzone rozważania, Sąd na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 19 lutego 2016 r. do 26 lutego 2016 oraz stwierdził, że strona odwołująca się Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. zasadnie wypłaciła ubezpieczonemu zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego za sporny okres w kwocie 506,88 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.